

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ ไม่อาจแยกออกจากกันได้เพราะทั้งสองส่วนเป็นส่วนประกอบสำคัญของมนุษย์ การพลศึกษาจึงจัดว่ามีประโยชน์ในการฝึกฝนร่างกายให้มีสุขภาพดี แข็งแรง จิตใจ เข้มแข็ง เกิดความเพลิดเพลินและเป็นนิมิตนาการต่องานอดิเรกภาษาละตินที่ว่า *Mens Sana in Corpore Sano* (A Sound mind is in a sound body) หรือจิตใจอันแจ่มใสย่อมอยู่ในเรือนร่างอันสมบูรณ์ ดังนั้นการเล่นกีฬาจึงถือเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่จะทำให้นักขมีทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ดังนั้นประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าไปด้วยดีนั้น จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นสำคัญ มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่า และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งในด้านการเมือง สังคม การปกครอง และด้านเศรษฐกิจ การที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองและมีคุณภาพนั้น จะต้องพัฒนาทางด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ สติปัญญา การตัดสินใจและความรับผิดชอบ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ การกีฬานับเป็นการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจอย่างหนึ่ง จึงถือได้ว่าการกีฬาเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรบุคคล การกีฬาเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสร้างอำนวยประโยชน์แก่ประชากร ตั้งแต่การเล่นกีฬาผู้เล่นได้ปฏิบัติจริงได้ฝึกความอดทน ความรอบคอบ ความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมทีมและคู่แข่ง การให้เกียรติผู้อื่น มุ่งมั่นให้เกิดผลสำเร็จจะต้องมีการเสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจทั้งในด้านการฝึกซ้อมและการแข่งขันสลับความเหนื่อยแค้น และมุ่งประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นสำคัญ (ฟอง เกิดแก้ว 2527:114)

การศึกษาของประเทศในปัจจุบันได้มีการเร่งรัดพัฒนาการศึกษา ทั้งใน
 ด้านปริมาณและคุณภาพให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการในการพัฒนา เศรษฐกิจและ
 สังคมของประเทศ โดยมุ่งให้การศึกษาเป็นการเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความ
 คิดและความสามารถในการประกอบอาชีพ มีคุณธรรมตลอดจนมีสุขภาพสมบูรณ์ ตาม
 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531-2539) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้
 เป็นแผนชี้นำสำหรับหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ยึดถือเป็นหลักและป็นแนวทางในการ
 จัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงาน แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับนี้ได้กำหนด
 ระยะเวลาของแผนไว้ระหว่างปี 2531-2539 ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนพัฒนา
 เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 และฉบับที่ 7 ช่วง
 ปี พ.ศ. 2535-2539 อีกทั้งให้สามารถปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ฉบับที่ 6 และ ฉบับที่ 7 ช่วงปี โดยยึดวัตถุประสงค์หลักคือ การพัฒนาการกีฬาให้
 เป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนให้มีสุขภาพ พลานามัยที่แข็งแรง
 มีระเบียบวินัยรู้จักใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์มีจริยธรรม สำนึกศีลธรรม ความมี
 น้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักเสียสละ มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนบุคคล มีความ
 มุ่งมั่นที่จะสร้างชื่อเสียง และเกียรติภูมิให้แก่ประเทศชาติในด้านการกีฬาให้สูงเด่น
 ยิ่งขึ้น ซึ่ง นิเชต สุนทรพิทักษ์ (2535:1) กล่าวว่า วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดม
 ศึกษาของท้องถิ่นที่กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ มีความพร้อมทั้งสภาพภูมิศาสตร์
 สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์กีฬา มีบรรยากาศที่เชื้อเชิญและเอื้อ
 อำนวยต่อการเล่นกีฬา มีกระบวนการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาทั้งภายในสถาบัน
 และระหว่างสถาบันมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จึงนับได้ว่าวิทยาลัยครูเป็น
 ฐานกำลังสำคัญอีกหน่วยหนึ่งในการสร้างนักกีฬาให้แก่ประเทศชาติ ปัจจุบันนี้
 วิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศได้พัฒนาไปเป็นสถาบัน
 ราชภัฏตามพ.ร.บ. สถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 มีศักยภาพทางด้านการพัฒนาคน เป็น
 สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และมีขอบเขตการปฏิบัติงานกว้างขวางยิ่ง
 ขึ้นดังนั้น จึงเป็นโอกาสอันเหมาะสมที่สถาบันราชภัฏจะได้วางนโยบายและกำหนด
 มาตรการเพื่อพัฒนาศักยภาพของเยาวชนหนุ่มสาว ได้มีศักยภาพทางด้านกีฬาสูงขึ้น

จากการที่วิทยาลัยครูในอดีตเคยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันฯ กีฬากลุ่ม วิทยาลัยครู กีฬาเขต ของกรมการฝึกหัดครู มารวม 9 ครั้ง และจากผลการปฏิบัติ ด้านการแข่งขันกีฬาที่ต่อเนื่องมาช้านาน ทำให้มองเห็น อุปสรรค ปัญหา ในด้านการ จัดดำเนินการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ในการจัดการแข่งขันกีฬา เขตกรมการฝึกหัดครูแต่ละครั้ง ได้เคยมีการ ประเมินผลและทำการศึกษาถึงอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง แต่เมื่อมาจัด การแข่งขันใหม่อุปสรรคปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ก็ยังมีอยู่เป็นประจำ เมื่อเป็นเช่นนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าเมื่อวิทยาลัยครูได้พัฒนาไปสู่สถาบันราชภัฏแล้ว จะมีอุปสรรค ปัญหาในการจัดการแข่งขันกีฬาเหมือนเดิมหรือไม่ ประกอบกับในปี 2539 นี้ สถาบัน ราชภัฏสกลนครซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยปฏิบัติราชการอยู่ได้เป็นเจ้าภาพ จัดดำเนินการ แข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏ ครั้งที่ 1 โดยได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อการกีฬา เห็นคุณค่าและความ สำคัญของการเล่นกีฬา
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา ได้แสดงความสามารถและพัฒนาศักยภาพทาง ด้านกีฬา
4. เพื่อปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
5. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย รู้จักใช้สิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม
6. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมและดำเนินการแข่งขันกีฬาร่วมกันเป็นส่งเสริมความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีงามต่อกัน
7. เพื่อสนับสนุนให้นักกีฬาที่มีความสามารถได้เป็นตัวแทนกีฬาของชาติ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหาการ จัดการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ทั้งนี้เพื่อศึกษารวบรวม

ข้อมูลและผลการปฏิบัติงานของบุคคล หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากีฬาของสถาบันราชภัฏครั้ง ต่อ ๆ ไป ให้เจริญก้าวหน้า และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาของชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬา สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านงบประมาณการให้ความสนับสนุน ร่วมมือของบุคคลและ หน่วยงานทั้งภาคและเอกชน

1.2 สถานที่และอุปกรณ์ การแข่งขัน

1.3 การจัดการดำเนินการแข่งขันและการตัดสิน

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวก

1.5 พิธีการ การประชาสัมพันธ์และประสานงาน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การจัดการแข่งขันกีฬาสถาบัน- ราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ของผู้บริหารและคณะกรรมการจัดการดำเนินการแข่งขัน ผู้ฝึกสอนกีฬาและนักกีฬา

3. สรุปรวความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่ว ประเทศ ครั้งที่ 1 ของผู้ชม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อจะได้ทราบปัญหาในด้านการจัดการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดและ ดำเนินการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1

2. เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัด และดำเนินการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1

3. ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนิน การแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งในสถาบัน

ราชภัฏและภายนอกสถาบันราชภัฏ จะได้นำไปใช้ในการสอนเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬา ในการปรับปรุงการจัดการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

4. เป็นแนวทางที่จะเสนอแนะสภาพสถาบันราชภัฏเพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้ฝึกสอนกีฬา นักกีฬา และผู้ชม ในการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 จำนวน 7,180 คน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการจัดการดำเนินการแข่งขันกีฬาจำนวน

130 คน

1.2 ผู้ฝึกสอนกีฬา จำนวน 650 คน

1.3 นักกีฬา จำนวน 3,400 คน

1.4 ผู้ชม จำนวน 3,000 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทผู้เข้าร่วมแข่งขัน แบ่งเป็น 4

ประเภท คือ

2.1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬา

2.1.2 ผู้ฝึกสอนกีฬา

2.1.3 นักกีฬา

2.1.4 ผู้ชม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬา สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน ได้แสดงความคิดเห็นของตนตรงตามความเป็นจริง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬา หมายถึง ข้อขัดข้องที่ทำให้การจัดการแข่งขันกีฬา สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 1-7 ธันวาคม 2539 ไม่ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านงบประมาณการให้ความสนับสนุน รวมมือของบุคคลและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่กำหนดขึ้น และใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬา ที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ในการแข่งขัน และสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดจนแรงงาน เครื่องจักร

ด้านสถานที่และอุปกรณ์การแข่งขัน หมายถึง สนามที่ใช้จัดการแข่งขัน สถานที่ฝึกซ้อม อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน และฝึกซ้อม ตลอดจนการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในสถานที่แข่งขัน และส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา

ด้านการจัดการดำเนินการแข่งขันและการตัดสิน หมายถึง การจัดเตรียมการแข่งขัน การทำโปรแกรมการแข่งขัน การจัดผู้ตัดสิน การกำหนดสนาม วันเวลาการแข่งขัน และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดสถานที่พัก การจัดบริการจำหน่ายอาหาร การบริหารรักษาพยาบาลผู้ป่วย เจ็บ การบริการรถยนต์ เพื่อนำนักกีฬาไปแข่งขัน ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยทั้งในสนามแข่งขันและที่พักไว้บริการและอำนวยความสะดวก

ด้านพิธีการ การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน หมายถึง พิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิธีเปิด-ปิด การมอบเหรียญรางวัล การแสดงและขบวนพาเหรด การบริการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา การดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์และการประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ

ซึ่งปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬาในที่นี้คือ **ความคิดเห็นของผู้บริหารและคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬาและนักกีฬา** ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6.2 สถาบันราชภัฏ หมายถึง สถานที่ สถาบันราชภัฏต่าง ๆ ที่กระจายอยู่ทุกภูมิภาค จำนวน 36 แห่ง (ดังรายชื่อในภาคผนวก)

1.6.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬา หมายถึง กลุ่มบุคคลและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี อาจารย์และประธานฝ่ายต่าง ๆ ที่สถาบันราชภัฏสกลนครเป็นเจ้าภาพ

1.6.4 ผู้ฝึกสอนกีฬา หมายถึง ผู้ฝึกสอนกีฬาที่สถาบันราชภัฏ มีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ฝึกสอนนักกีฬาแต่ละประเภท เพื่อนำนักกีฬาเข้าร่วมทำการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ที่สถาบันราชภัฏสกลนครเป็นเจ้าภาพ

1.6.5 นักกีฬา หมายถึง นักศึกษาของสถาบันราชภัฏทั่วประเทศที่มีรายชื่อส่งเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ในกีฬาประเภทต่าง ๆ ซึ่งสถาบันราชภัฏสกลนครเป็นเจ้าภาพ

1.6.6 ผู้ชม หมายถึง ผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬาสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 ณ สนามกีฬาประเภทต่าง ๆ